

$$f_A(\varepsilon, \mu^*) = \frac{G(\varepsilon) \left(-\frac{\partial f_0}{\partial \varepsilon} \right)}{\int_0^\infty G(\varepsilon) \left(-\frac{\partial f_0}{\partial \varepsilon} \right) d\varepsilon} -$$

є функцією розподілу імовірності густини енергетичних станів в статистичній фізиці нерівноважних процесів, завдяки якій була обґрунтована дана робота.

[1]. Буджак Я.С. Исследование явлений переноса в полупроводниках со сложным зонным спектром. Автореферат докторской диссертации физико-математических наук. Ленинград. 1985.

[2]. Я.С. Буджак. Термодинамические методы в исследовании кинетических свойств полупроводников. // Термодинамика и материаловедение полупроводников. Четвертая всесоюзная конференция. (Тезисы докладов). Часть 1. С. 56-57, июнь 1989 г. Москва 1989 г.

[3]. Я.С. Буджак, Е.Н. Каретникова. Исследование кинетических свойств полупроводников с элементами программирования на алгоритмическом языке «Бейсик». Киев УМК ВО 1988

[4]. Я.С. Буджак. Элементы теории кинетических свойств кристаллов. Львів. Львівська політехніка 1996. 66.С.

[5]. Б.М. Аскеров. Кинетические эффекты в полупроводниках. Изд. «Наука» Ленинград 1970. 303. С.

[6]. Г. Пелиа, Г. Сега. Задачи и теоремы из анализа. Ч.1. Изд. «Наука». Главная редакция физико-математической литературы. Москва. 1978.391.С. (стр.77. п.77)

[7]. А.Б. Васильева, Н.А. Тихонов. «Интегральные уравнения». Издательство Московского университета. 1989. С.158.

[8]. Я. Буджак. До питання про природу кінетичних властивостей провідних кристалів та їх діагностика. //Технічні вісті 2014 / 1(39), 2(40). С. 36-42.

[9]. Я.С. Буджак, М.М. Ваків. Елементи статистичної теорії теплових і кінетичних властивостей кристалів. Львів. Ліга-Прес 2010. С.180.

[10]. Я.С. Буджак, О.В. Зуб. До питання про транспорт носіїв струму в кристалах селеністого свинцю. // Вісник Національного університету «Львівська політехніка», Електроніка, №681,2010, С.173-177.

[11]. Я.С. Буджак, О.В. Зуб. Кінетичні властивості селеністого свинцю та їх аналіз в кмп'ютерному середовищі MathCAD. // Східно-Європейський журнал передових технологій 3 / 7 (45) 2010 . С. 4-7.

[12]. Я.С. Буджак, О.В. Зуб. Властивості PbSe зумовлені електронним транспортом та їх аналіз в середовищі MathCAD// VII міжнародна школа-конференція «Актуальні проблеми фізики напівпровідників». Тези доповідей. Прикарпаття, Дрогобич, Україна 28 вересня – 1 жовтня 2010 року. С. 91 – 92.

[13]. Я. С. Буджак, О. В. Зуб. До питання про домішкові атоми та деякі технологічні комплекси в селеністому свинці.// VII міжнародна школа-конференція «Актуальні проблеми фізики напівпровідників». Тези доповідей. Прикарпаття, Дрогобич, Україна 28 вересня – 1 жовтня 2010 року. С. 93– 94

Про функціонування лінійного нормованого простору для незалежних абсолютно неперервних випадкових величин

О. Гаврилів, к. ф.-м. н.

Національний університет «Львівська політехніка»

Abstract. In this paper constructed a variant reading of the linear norm space under measure of the random space. The corresponding come running established. In corresponding with this result the possibility of worker on work with use the probable space are very increased. The analysis of physical picture is seriously become lighter.

Розглянемо ймовірностний простір $\{\Omega, \sigma(\Omega), P\}$

[1] і абсолютно неперервні випадкові величини ξ_i [1, 2], себто випадкові величини ξ_i , для функції розподілу яких існує подання

$$F_{\xi}(x) = \int_{-\infty}^x f_{\xi}(t) dt, \quad x \in R, t \in R, \quad (1)$$

Щільності розподілу $f_{\xi}(x)$ задовольняють ξ_i [1, 2] канонічним властивостям

$$a). f_{\xi}(x) \geq 0 \text{ для майже всіх } x \in R; \text{ б). } \int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi}(t) dt = 1. \quad (2)$$

Щодо множення на $\lambda \geq 0$ добуток $(\lambda \cdot f_{\xi}(x))$ задовольняє умові а). Виходимо з базової множини A всіх $f_{\xi}(x)$ для абсолютно неперервних випадкових незалежних величин ξ .

Притримуємось ідеології [3], враховуючи головні аспекти [4].

Лема. Для кожної множини $\xi_i, i = \overline{1, k}$, існує множина $\Lambda \in R$ така, що $\sum \lambda_i f_{\xi_i}(x) \geq 0$,

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \left(\sum \lambda_i f_{\xi_i}(t) \right) dt = 1, \quad \lambda_i \in \Lambda.$$

Доведення. Виберемо $\lambda_1 > 0$. Підібрати $\lambda_i, i = \overline{2, k}$ нескладно на основі теореми Кронекера-Капеллі.

Лему доведено. Задача має реальний зміст у зв'язку з появою різноманітної блокової складності фізичних пристроїв.

Розіб'ємо множину A на найрізноманітніші підмножини, і з кожною підмножиною A_i пов'яжемо множину $\Lambda_i \in R$. Сукупність множин Λ_i назвемо зовнішньою фактор-множиною підмножин A_i множини A .

Таким чином запроваджуємо специфічне нормування множини A щодо класичного виконання операцій множення на скаляр та додавання абсолютно неперервних незалежних випадкових величин. Природньо, сума чи різниця незалежних випадкових величин є випадкова величина [1, 2]. Для формального

запровадження норми скористаємося підходом [3], тобто

$$\rho(f_\xi(\cdot)) = \|f_\xi(\cdot)\| = \int_{-\infty}^{B_\xi} f_\xi(t) dt, \quad (3)$$

де $f_\xi(x) = 0$ при $x > B_\xi$ і із властивостей норми, таким чином запровадженої в множині абсолютно неперервних незалежних випадкових величин не виконується тільки умова $(\rho(x) = 0) \Rightarrow (x = 0)$.

Задля виконання цієї умови діємо в рамках ідеології [3], а саме – розглянемо відношення еквівалентності $\mathfrak{R}(f_{\xi_1}, f_{\xi_2}) : f_{\xi_1} = f_{\xi_2}$ майже скрізь. Тобто будемо користуватися множиною $L((-\infty, +\infty), f_\xi)$ класів еквівалентності відносно $\mathfrak{R}(f_{\xi_1}, f_{\xi_2})$. Таким чином можна говорити про деякі аспекти повноти $L((-\infty, +\infty), f_\xi)$ [3], $t \in (-\infty, +\infty)$.

За рахунок в рамках (3) означеної $\rho(f_\xi(\cdot))$, можемо говорити про збіжність $\{f_{\xi_n}\} \rightarrow f_\xi$, якщо

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \rho(f_{\xi_n}, f_\xi) = 0, \quad (4)$$

де

$$\rho(f_{\xi_1}, f_{\xi_2}) = \rho(f_{\xi_1} - f_{\xi_2}) \text{ для } B = \min(B_{\xi_1}, B_{\xi_2}) \quad (5)$$

виходячи з класичних аспектів [3, 4] розгляду метричного простору на базі нормованого. Для запису (5) при розумінні аргументу $f_\xi(t)$ як часу враховується необхідність висновків на основі передісторії і малосуттєвості висновків при близькості B до $(+\infty)$, тим паче – що B можемо в аспектах фіксування майбутнього зазначити потрібним чином, що є важливим для фізиків. Оскільки задання норми є одним із способів запровадження топології, то деякий аспект системи околів нуля можна вважати запровадженим в $L_1((-\infty, +\infty), f_\xi)$.

Природньо, обмеженою множиною в $L_1((-\infty, +\infty), f_\xi)$ буде множина, обмежена по нормі [4] і простір $L_1((-\infty, +\infty), f_\xi)$ буде локально випуклим.

Таким чином в $L_1((-\infty, +\infty), f_\xi)$ маємо право розглядати адитивний однорідний функціонал із врахуванням специфіки функціонування відношення еквівалентності $\mathfrak{R}(f_{\xi_1}, f_{\xi_2})$ та зовнішньої фактормножини $\{\Lambda_i\}$. Адитивний однорідний функціонал запроваджуємо як визначений рівністю

$$(\varphi, f) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(x) \varphi(x) dx, \quad (6)$$

де $\varphi(x)$ – фінітна з неперервними похідними всіх порядків, і під збіжністю $\{\varphi_n\} \rightarrow \varphi$ при $n \rightarrow \infty$ розуміється виконання умов єдиного типу фінітності $\varphi(x)$, $\varphi_n(x)$, $n = \overline{1, \infty}$, та справджування $\forall k, k = \overline{1, \infty}$ границі $\lim_{n \rightarrow \infty} \varphi_n^{(k)}(x) = \varphi^{(k)}(x)$.

Тут $\varphi^{(k)}(x)$ – похідна k -того порядку в точці x , причім про похідну в точці x говоримо лише су-

купно при наявності відкритої множини $0 \in R$, $x \in 0$, і без відкритої множини 0 жодної похідної $\varphi^{(k)}(x)$ не розглядаємо – себто вимагаємо присутності і рівності в точці x похідних зліва і справа.

Таким чином, регулярні [4] узагальнені функції є запроваджено в $L_1((-\infty, +\infty), f)$.

Під борелівськими множинами в $L_1((-\infty, +\infty), f)$ розумітимемо множини, для кожної з яких відразу всі диференційовні відображення $g(x)$ з $L_1((-\infty, +\infty), f)$ можна розбити на підмножини, на кожній з котрих $g(x) = const$. Тут виходимо з вимог зв'язності кожної з таких підмножин [3].

Лема. Для кожної щільності розподілу $f_\xi(x)$ диференційовність зліва $f_\xi(x)$ в $x = x_0$ означає диференційовність зліва $\rho(f_\xi(x))$ і виконання нерівності

$$|\rho'(f_\xi(x))| \leq \int_{-\infty}^{B_\xi} f_\xi'(x) dx. \quad (7)$$

Доведення. Використовуємо неперервність $f_\xi(x)$ і повноту $L_1((-\infty, +\infty), f)$. З використанням [3] дальша частина доведення тривіальна, якщо враховувати випуклість норми (3).

Легко перевірюваним є факт диференційовності $\rho(f_\xi(x))$, означеного виразом (3), в межах кожного проміжку $(-\infty, B_\xi)$ згідно ідеології [3] – якщо в класі всіх $\rho(f_\xi(x))$ для неперервних $\rho(f_\xi(x))$ означити норму

$$\|\rho(f_\xi(x))\| = \sup_{x \in (-\infty, B_\xi)} |\rho(f_\xi(x))| = \sup_{x \in (-\infty, B_\xi)} \rho(f_\xi(x)). \quad (8)$$

Диференційовність тут розуміємо в сенсі математичного аналізу [5] як диференційованість функцій однієї змінної. Використання властивостей похідних передбачається, проте потрібне спочатку формулювання потреб прикладників – якими є найперш фізики.

В дуже широкому аспекті використання функціонального аналізу надає можливостей прикладникам користуватися тими зручними математичними методами, які забезпечуються векторною алгеброю та аналітичною геометрією.

Висновок. Використання структур функціонального аналізу в теорії ймовірностей надає нових можливостей. Першим це продемонстрував А. Колмогоров. Все це запроваджується на мові теорії множин – що дає можливість ситуацію бачити об'ємніше.

[1]. Королюк В.С., Портенко Н.И., Скороход А.В., Турбин А.Ф. Справочник по теории вероятностей и математической статистике. – М.: Наука, 1985. – 640 с.

[2]. Вентцель Е.С. Теория вероятностей. – М.: Наука, 1969. – 576 с.

[3]. Картан А. Дифференциальное исчисление. Дифференциальные формы. – М.: Наука, 1971. – 392 с.

[4]. Колмогоров А.Н., Фомин С.В. Элементы теории функций и функционального анализа. – М.: Наука, 1981. – 544 с.

[5]. Функциональный анализ. СМБ. Под ред. С.Г. Крейна. – М.: Наука, 1972. – 544 с.